

Oslo, 1. april 2005

Direktoratet for naturforvaltning
Tungasletta 2

7485 Trondheim

Kommentarer til endring av verneforskriftene i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland fylke - åpning for høsting av tare innenfor eksisterende sjøfuglreservater

Vi viser til høringsbrev av 14. 12. 2004

Norges Naturvernforbund er enig i den administrative omleggingen som foreslås, ved at anledningen til taretråling fastsettes direkte i forskriften for reservatene. Den innstramningen av dispensasjonsadgangen som dette innebærer, betrakter vi som et ubetinget gode.

Naturvernforbundet har ellers disse merknadene:

1)

Sjøfuglbestandene i de tre aktuelle fylkene har samlet og over tid vist en tilbakegang. Variasjonene er riktignok store mellom ulike sjøfuglarter, men den generelle tendensen er entydig. Årsakene til tilbakegangen er svært sammensatt, og det er ofte ikke mulig å påvise en enkelt årsak til hekkesvikt og bestandsnedgang. Det er grunn til å anta at næringssvikt, klimarelaterte endringer i havmiljøet, økt ferdsel og forurensing (oljeutslipp) er sterkt medvirkende til de negative endringene i bestandene. Vi mener spørsmålet om taretråling i sjøfuglreservater ikke kan ses isolert, men må ses i sammenheng med øvrige trusler og negative påvirkninger i naturmiljøet. Noen av de negative faktorene er det vanskelig å endre på kort sikt. Inngrep i de biotopene som er underlagt vern, er det derimot mulig å hindre. Den negative utviklingen av sjøfuglbestandene tilsier sterke begrensninger i inngrepene, selv om de kjente konsekvensene av inngrepene i noen tilfeller kan være usikre. Det må legges betydelig vekt på føre var-prinsippet, noe som også Stortinget har gitt uttrykk for i Innst. S nr. 169 (1999-2000)

2)

Taretråling er omfattende inngrep i de arealene som berøres, en havets flatehogst. Det synes å være et betydelig misforhold mellom relativt strenge vernebestemmelser på land i de aktuelle reservatene, og en praksis hvor tareskogen under vann meies ned og samles opp. I alle fall innenfor strengt vernete områder, som reservater skal være, må regelen være at bruken innrettes etter kravene til en gjennomført økosystemforvaltning. Både ut fra en geografisk betraktning og ut fra hensynet til sjøfuglenes nisjer, er det umulig å sette et skarpt skille mellom tareskogen og resten av det økosystemet som skal vernes. I en situasjon hvor sammenhengene mellom årsaker og virkninger er uklar, kan hensynet til sjøfuglene ikke begrenses til regulering av de direkte og kjente årsakene til nedgang i fuglebestandene. At tareskogen har stor betydning for fiskeyngel og andre organismer, er kjent både fra praktiske

fiskeres erfaring og fra forskning. En føre var-forvaltning må ha som mål at funksjon og diversitet i økosystemene skal opprettholdes på lang sikt.

Fra taretråler-siden kommer det forsikringer om at taren vokser opp igjen i løpet av tre-fire år eller noe lignende. Det er knapt noen fiskere eller andre med erfaring fra sjøen som tror på det. Det som sikkert er tilfelle, er at taren i løpet av noen få år vokser seg så stor at det er et tilstrekkelig kvantum å høste på nytt. Denne kvantumsbetraktningen kjenner vi tidligere fra skogbrukets argumentasjon. Den er grei nok med det utgangspunktet at skogen i løpet av noen år skal gi et volum av trevirke for økonomisk utnyttelse. Men tankegangen holder ikke som argumentasjon for, og langt mindre som bevis for, at skogene som naturlige økosystemer gjenreises i løpet av tiden fra hogst til den økonomiske hogstmodenhetsalderen. Tilsvarende er det i tareskogen trolig helt uinteressant i økologisk sammenheng hvor raskt tareskogen tåler neste trålerunde. Tareskogen i reservatene hvor det har vært tråling, må gjenreises og forvaltes som naturlige og modne økosystemer, med den naturlige rikdommen av arter som de inneholder.

Norges Naturvernforbund mener det på ingen måte er godt gjort at taretråling har moderate eller ubetydelige virkninger på tareskogens økosystemer. Kunnskapen om trålingens virkninger på bestandsutviklingen av sjøfugl i reservatene er meget mangelfull. Men bakgrunn i ovennevnte vil vi presisere at alle tillatelser til taretråling må være tidsavgrenset. Før det iverksettes tråling må situasjonen i reservatet dokumenteres. Det må kreves av konsesjonshaver at effekten av taretrålingen i reservater skal overvåkes og rapporteres. Forvaltningsmyndigheten må ha anledning til å trekke konsesjonen/endre forskriften umiddelbart dersom det skjer negative endringer i reservatene som kan relateres til taretråling.

3)

Med bakgrunn i det vi har nevnt ovenfor, mener Norges Naturvernforbund at taretrålingen i naturreservater må avvikles. Føre var-prinsippet og en situasjon med ytterst mangelfull kunnskap om konsekvensene på lang sikt, tilsier det. Vi foreslår at det fastsettes et tidspunkt for når trålingen skal være slutt, for eksempel i løpet av fem år, innen 2010. Det bør lages en avviklingsplan hvor det fastsettes hvor tråling fortsatt kan gjennomføres i avviklingsperioden. Vår oppfatning er at det allerede nå må vedtas permanent stenging av de reservatene og de ikke vernete områdene som direktoratet har foreslått stengt. Nedenfor nevner vi noen områder hvor det også bør stenges for tråling straks. Resten av reservatene kan stilles til disposisjon for en avtrappende tråling som avsluttes permanent i 2010.

4) Fylkesvise merknader:

Sogn og Fjordane:

DN foreslår 18 reservater, deler av 3 reservater og 3 ikke vernede områder permanent stengt for taretråling. 21 områder foreslås åpnet for taretråling utenom hekkesesongen.

Naturvernforbundet støtter forslaget som gjelder verneområder med permanent forbud med taretråling. I tillegg mener vi at det **ikke** kan tillates taretråling i følgende områder:

Senholmen (Askvoll kommune)

Raudøy (Askvoll kommune)

Svarteskjæret (Askvoll kommune)

Hovdefjell (Flora kommune)
Trefotskjæra (Flora kommune)
Ytterøyane (Flora kommune)
Kvalsteinane (Flora kommune)
Gåsvær (Solund kommune)
Indrevær (Solund kommune)

Hordaland:

Naturvernforbundet slutter seg til forslaget om verneområder som foreslås permanent stengt for taretråling. DN foreslår at 32 reservater kan åpnes for taretråling hele året. Vi mener følgende områder **ikke** kan tillates åpnet for taretråling:

Måksteinen/Tovo (Bømlo kommune)
Olvondo (Bømlo kommune)
Raudholmane (Bømlo kommune)
Litle Gåsøy, Skarvøy og Store Lambholmen (Sund kommune)
Fluøyane (Tysnes kommune)

Rogaland:

DN foreslår at det åpnes for taretråling i 5 sjøfuglreservater hele året og i 7 reservater utenom hekkesesongen. 7 reservater foreslås permanent stengt for taretråling. Naturvernforbundet mener at det i tillegg **ikke** kan tillates taretråling i følgende reservater:

Ryvingen og Klovningen (Karmøy kommune)
Gitterøy (Haugesund kommune)
Indrevær (Haugesund kommune)
Urter (Karmøy kommune)
Fokksteinane (Sokndal kommune)

Med vennlig hilsen

Norges Naturvernforbund

Tore Killingland
generalsekretær

Saksbehandler: Erik Thoring

Gjenpart sendt: Fylkesmannen i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane
Naturvernforbundet i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane